RAKENNUSTEEMA

Turmaluvut jatkuvat tasaisina vuodesta toiseen.
VANHEMPI TUTKIJA MAARIT HELLSTEDT, MAA- JA ELINTARVIKETALOUDEN TUTKIMUSKESKUS

Työturvallisuutta hiotaan rakennustyömaalla päivittäin

Vastaava mestari ja urakoitsija Heikki Kervola tarkistaa jopa päivittäin rakennustelineet ja nostokaluston pihaton työmaalla. Niiden pitää olla tukevasti kunnossa.

SIILINJÄRVI (MT)
Rakennusurakoitsija **Heikki Kervola** laajentaa pihattoa yhdessä viljelijän palkkaamien miesten kanssa. Kervola toimii myös työmaan vastaavana mestarina. Hän on rakentanut seudulla monia tuotantorakennuksia.

”Navetat ovat hauskoja työmaita kesäisin”, hän kiittelee.

Rakennustelineet ja suojakaiteet ovat keskeisiä turvallisessa rakentamisessa.

Joka neljäs rakentamisturma maatilalla johtuu putoamisesta. Putoamisia sattuu erityisesti rakentaville isännille.

Kervolalle turmien ennaltaehkäisy on tärkeää.

”Viikottain vähintään tarkastan telineiden kunnon”, hän kertoo.

Perhe ja työ lomittuu rakentamiseen

Maatalousyrittäjät **Harri ja Minna Laitinen** rakennuttavat lisää tilaa lypsykarjalle ja nuorkarjalle. Ympäristölupa on 180 eläimelle.

Laajennusosa nousee omana rakennuksenaan lypsykarjapihaton viereen. Rehusiiloja tehdään lisää. Rinteeseen kaivetaan paikkaa lietesäiliölle.

Perustukset pihattoon tehtiin juhannuksen aikoihin. Työ etenee suunnitellusti.

”Syksyn aikana eläimet pitää saada sisään”, isäntä aikatauluttaa.

Pihaton työmaalle tehtiin aluksi turvallisuussuunnitelma. Kun kyse on laajennuksesta, työtä tehdään keskellä perheen ja karjatilan arkea.

KARI SALONEN

Ilkka Roivainen (oik.) ohjaa Jarkko Tabellia kippaamaan oikeaan paikkaan.

”Maatilalla rakentaminen poikkeaa muusta rakentamisesta”, riskipäällikkö **Juhani Savolainen** Lähi-Tapiolasta muistuttaa.

Lasten ja vanhusten turvallisuus pihapiirissä sekä eläinten käsittely ja ruokinta pitää erityisesti huomioida, kun työmaata suunnitellaan ja rakennustarpeita varastoidaan.

Rakennusinsinööri **Timo Kervola** teki turvallisuussuunnitelman ja selvitti vaaran tekijöitä.

Osapuolten velvoitteet ja menettelyohjeet määritetään. ”Vaarat tunnistetaan ja haitat poistetaan järjestelmällisesti”, hän lupaa.

Rakennustarvikkeiden tuonti ja työkoneiden käyttö sovitetaan ajallisesti ja aluesuunnitelmaan.

Lietesäiliö haastaa rinteessä

Vastaavana mestarina Heikki Kervola huolehtii, että rakentaminen sujuu suunnitelmien mukaan. Hän vastaa rakennuslain säädösten ja hyvän rakennustavan noudattamisesta.

Laitinen toimii usein itse päätoteuttajana laajennustyömaalla. Silloin hän vastaa rakennustyömaan työturvallisuudesta. ”Tukeudun rakentamisessa hyvin paljon Heikkiin”, hän sanoo.

Turvallisuustilannetta katsotaan usein aamuisin ennen töitä. Tuttujen koulutettujen työntekijöiden kanssa riittää viisi minuuttia. Tulokkaat perehdytetään tarkemmin.

”Aloitteleva työntekijä perehtyy työhön työryhmässä”, Kervola ohjeistaa.

Kaivurikuski **Kari Lappalainen** pohjustaa ja loiventaa lietesäiliön reunoja erillään muista rakentajista. Tämä on myös turvallisuuskysymys.

Lietesäiliöstä tulee neljä metriä korkea ja 40 metriä halkaisijaltaan. Haastava rakennuspaikka lisää kustannuksia.

Heikki Kervolan mukaan hankalinta lietesäiliön rakentamisessa on pohjatöiden tekniikka ja elementtisuunnitelmat. Jännevälit ja rakenteiden massat ovat suuria ja koneet järeitä.

”Sähkölinjat ja maapohjan kantavuus pitää muistaa päivittäin.”

JUHANI VIITALA

Juhani Savolainen, Harri Laitinen ja Heikki Kervola silmäilevät lietealtaan kaivantotyömaata.

Harri Laitisen pihattoa rakennetaan keskellä karjatilan arkea.

”Navettaa on hauska rakentaa kesällä”, Heikki Kervola (oik.) sanoo. Vasemmalla Eero Kervola.

Maatiloilla sattuu edelleen paljon rakentamisturmia

Maatiloilla eivät rakentamisen työtapaturmat juuri vähene, vaikka muualla tilanne on kohentunut. Rakennustyömailla toteuttava nollaturmakampanja on ollut tehokas.

”Jotain vastaavaa tarvitaan maatilarakentamisessakin”, vanhempi tutkija **Maarit Hellstedt** Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT:ltä kaipaa.

Hellstedt koordinoi maatalousministeriön hanketta, jossa kehitetään maatilarakentamisen työturvallisuutta.

Rakentamiseen liittyvät maatilojen vaarallisimmat työt. Rakennustöissä sattui useampi kuin joka neljäs tapaturma vuosina 2000–2007. Tuolloin maatilarakentamisen turmissa loukkaantui 777 henkilöä. Neljä ihmistä kuoli. Turmien kustannukseksi lasketaan 1,4 miljardia euroa.

”Turmaluvut jatkuvat tasaisina vuodesta toiseen.”

Koulutusta tarvitaan

Ammattikunta tarvitsee Hellstedtin mielestä omia koulutustilaisuuksia. Maatiloilla rakentaminen poikkeaa muusta rakentamisesta. Alan urakoitsijoita ja kirvesmiehiä on vähän.

Koulutuksissa voitaisiin käydä läpi turmien syitä ja puhua vakuutuksista. Viljelijät voisivat myös jakaa rakentamisen hyviä käytäntöjä: Seinätikkaat luistavat helposti alta, joten kannattaa vuokrata tukevat, kaiteelliset rakennustelineet. Traktorin etukuormain ei ole henkilönosturi.

Viljelijät tuntevat huonosti työsuojelun vastuita. Hellstedtin mukaan kyse ei ole asenteista vaan tietämättömyydestä.

Rakennustöissä sattuneiden tapaturmien tyypillisimmät aiheuttajat

Lähde: MTT

Aiheuttaja	Osuus kaikista rakentamisen tapaturmista, %	
	Mata[1]	TVL[2]
Rakennustelineet ja tikkaat	18,2	3,4
Maaston epätasaisuus, liukkaus	16,6	18,0
Ulkoinen työympäristö, aidat, kuormat	13,2	34,7
Sirkkelit, muut sahat, porat, hakkurit ym. työkoneet	10,0	3,7
Käsityökalut	9,2	8,6

1) Maatalousyrittäjän työtapaturmavakuutus 2) Työtapaturmavakuutuslaki

”Viljelijät ovat yleensä kertarakentajia.”

Rakennuttaja vastaa työsuojelulain mukaan viime kädessä työmaan työturvallisuudesta. Korvausvaateet voivat olla isoja, jos vastuita puidaan jälkikäteen.

Työturvallisuuskoordinaattori tarvitaan rakennuttajan puolelta valvomaan, että kaikki työmaalla huolehtivat velvoitteistaan.

”Pienillä työmailla organisaatiot tuntuvat raskailta ja päällekkäisiltäkin”, Hellstedt myöntää.

Ruotsissa kampanjoitiin viisi vuotta turvallista rakentamista maatiloilla. Kampanjalla oli merkittäviä vaikutuksia: kuolemaan johtaneet turmat vähenivät puoleen.

Maa- ja metsätalousministeriö panostaa 40 000 euroa makerarahaa hankkeeseen. Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja Työsuojelurahasto osallistuvat myös rahoitukseen.

”Tosi tarpeellista on kiinnittää huomiota näihin asioihin”, yliarkkitehti **Raija Seppänen** ministeriöstä sanoo.

JUHANI VIITALA

Kotimaiset taitto-ovet listä.
Olemme mukana KoneAgria -messuilla Jyväskylässä.
FIN DOOR
www.findoor.fi
findoor@findoor.fi • p. 020 8384 530

Toimivat ratkaisut
Big Dutchman
Munakunta tarjoaa toimivat ratkaisut kanalauudistuksiin: lattia-, kerroslattia- tai virikehäkkilaitteet Big Dutchmanin kansainvälisesti tunnettua laatua.
Munakunnasta Skovin ilmastoinnin ja tuotannon ohjausjärjestelmät, SKOV ruokinta- ja juomalaitejärjestelmät.
Kysy asiantuntijalta!
MUNAKUNTA TARVIKE
www.munakunta.fi
s-posti: etunimi.sukunimi@munakunta.fi
Kaarina vaihde: (02) 214 420
Toivo Torkki, 0400 327 189
Tommi Pinomäki, 040 589 5474
Konepaja: Jaakko Saarinen, 040 586 5716
Ilmajoki: Janne Raitila, (06) 424 2526, 0500 361 887
Tarvikevarasto: 040 596 6680

RIVAKKA KAIKILLE TILOILLE, TEHOKKAAT KOKONAISUUDET
Soita ja kysy lisää puh. 010 289 3000
Traktorikäyttöinen valssimylly
Traktorilietso XL, hinattava
Lietsot teho 6-40 tonnia / h
Siilomylly spiraalisovituksella
11 kW, 15 kW, 22kW
Jauhaa komponentit automaattisesti erikseen!
Imupuhallusvalssimylly, 2-kokoluokkaa
NIPERE OY Eskontie 2, 64700 TEUVA Puh. 010 289 3000 www.nipere.fi

40 TERÄKSENLUJAA VUOTTA.
CE-MERKITYT TERÄSPORTAAT ja niihin liittyvät teräsrakenteet rakentajien ja teollisuuden tarpeisiin. Kierreportaalle tarvittaessa myös R30 paloturvallisuustyyppihyväksyntä.
LKPORRAS
LK PORRAS OY, Teollisuustie 10, 79100 Leppävirta
puh. +358 50 555 0187, myynti@lkporras.fi, www.lkporras.fi

Nykyaikainen tapa rakentaa Navetta!
Tutkittu Testattu Turvallinen
Meiltä myös kotimaiset siilo- ja kuiluelementit!
VENTILATION SECCO
mulle ei kelpaa mikään MUUUUUU!!!
19 CONEXX 57 VUODESTA SINCE
CONEXX®
www.conexx.fi | 0400 311 686
westmoor oy

LÄMMIN HENGITTÄVÄ EKOLOGINEN LEVYERISTE
Ekovillalevy – mukavasti, yhteensopivasti, ekologisesti
Uusi Ekovillalevy nostaa levyvillalla eristämisen uudelle nykyaikaiselle tasolle. Se sopii kaikkeen rakentamiseen ja antaa uudessa muodossaan suositulle, ekologiselle Ekovilla-eristeelle uusia toivottuja käyttömahdollisuuksia.
Puukuidusta tehtyä Ekovillalevyä on miellyttävä käsitellä. Kimmoisalla ja napakalla eristelevyllä valmista syntyy nopeasti ja vaivattomasti.
Ekovillalevy on rakenteille turvallinen ja luonnonmukainen lämmöneriste, joka tasaa sisäilman kosteusvaihteluita.
Lue lisää: www.ekovilla.com
Rakennustarvikeliikkeistä kautta maan!
Kysy myös Ekovillan puhalluseristeitä!
Ekovilla® Levy